

ሒሳብ

2ኛ ክፍል

የተማሪ መጽሐፍ

በኢፌዲሪ ትምህርት ሚንስቴር

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ትምህርት ቢሮ

ሒሳብ

የተማሪ መጽሐፍ
2ኛ ክፍል

አዘጋጅ
ሰማኸኝ ፈጠነ
መለሰ ይርሳዉ
መላኩ ቢያዝን

ገምጋሚዎች
ሙስጠፋ ከድር
ሮዳስ ድሪባ
ገስጥ አሰፋ

ሌይ አውት እና ኢሉስትሬሽን ዲዛይን:-እንጦጦ ፖሊ
ቴክኒክ ኮሌጅ (ግርማ ዳርጌ)
አስማምቶ ያዘጋጀዉ
ሻዉል ዘነበ

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ትምህርት ቢሮ

© 2014 ዓ.ም.

የመጽሐፉ ሕጋዊ ቅጂ ባለቤትነት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር እና የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ት/ቢሮ ነው።

ማዉጫ

ይዘት ገጽ

ምዕራፍ አንድ 1

ቁጥሮች እስከ 1,000 1
1.1 የ100 ብዜቶች 1
1.2 ቁጥሮች እስከ 1000 5
1.3 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች የቤት ዋጋ 8
1.4 እስከ 1000 ያሉ ሙሉቁጥሮችን ማወዳደር እና በቅደም ተከተል ማስቀመጥ 13
የምዕራፍ አንድ ማጠቃለያ 22
የምዕራፍ አንድ ማጠቃለያ መልመጃ 23

ምዕራፍ ሁለት 27

ባለ ሦስት ሆሄ ቁጥሮችን መደመርና መቀነስ 27
2.1 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር 27
2.2 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መቀነስ 39
2.3 መደመር እና መቀነስን የያዙ የቃላት ፕሮብሌሞችን መፍታት 43
የምዕራፍ ሁለት ማጠቃለያ 47

ምዕራፍ ሦስት 51

እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ማባዛት 51

3.1 እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን ክለሳ 51
3.2 እስከ 20 ያሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛት 53
3.3 እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን በ2 እና በ10 ማባዛት 57
3.4 እስከ 100 ያሉ ሙሉቁጥሮችን በ 0 እና 1 ማባዛት 60
3.5.እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን በ3፣4፣5፣6፣7፣8 እና በ9 ማባዛት 63

3.6 የቃላት ፕሮብሌሞች 66
የምዕራፍ ሶስት ማጠቃለያ 70
የምዕራፍ ሶስት ማጠቃለያ መልመጃ 71

ምዕራፍ አራት 74

ግማሽ እና ሩብ 74
4.1 ግማሾች 74
4.2 ሩቦች 77
የምዕራፍ አራት ማጠቃለያ 80
የምዕራፍ አራት ማጠቃለያ መልመጃ 81

ምዕራፍ አምስት 83

ንድፎች 83

5.1 አሃዳዊ ድግግሞሽ 83
5.2 የጎደሉ የንድፍ አባላቶች 86
የምዕራፍ አምስት ማጠቃለያ 88

ምዕራፍ ስድስት 91

ልኬት፡ ርዝመት፣መጠነቁስ እና ይዘት 91
6.1. ርዝመትን በሳንቲሜትር እና በሜትር መለካት 91
6.2 ተመሳሳይ የርዝመት መለኪያ ምድብ ያላቸውን መደመርና መቀነስ 95
6.3 መጠነ ቁስ በኪሎግራም እና በግራም መለካት 98
6.4 ተመሳሳይ የመጠነ ቁስ መለኪያ ምድብ ያላቸውን መደመርና መቀነስ 100
6.5 ይዘትን በሊትር እና በሚሊ ሊትር መለካት 103
6.6 ተመሳሳይ የይዘት መለኪያ ምድብ ያላቸውን መደመርና መቀነስ 105
የምዕራፍ ስድስት ማጠቃለያ 108

የምዕራፍ ስድስት ማጠቃለያ መልመጃ 109

ምዕራፍ ሰባት 111

መረጃ አያያዝ 111
7.1 መረጃ መሰብሰብ..... 111
7.2 ከተሳለ ስዕል በመነሳት መረጃዎችን መመደብ..... 114
7.3 ቁሶችን በመጠቀም መረጃዎችን ማደራጀት 118
የምዕራፍ ሰባት ማጠቃለያ 121
የምዕራፍ ሰባት ማጠቃለያ መልመጃ 122

ምዕራፍ ስምንት 124

የጂኦሜትሪ ቅርፆች 124
8.1 የጠለል ምስሎችን በማየት መመደብ..... 124
8.2 ቅርፆችን በጎናቸውና በኮርነራቸው መግለፅ..... 126
8.3 ተመሳሳይ ምስሎችን በመጠናቸው ማወዳደር 128
8.4 ጠጣር ምስሎችን መለየት 131
የምዕራፍ ስምንት ማጠቃለያ..... 133
የምዕራፍ ስምንት ማጠቃለያ መልመጃ..... 133

ምዕራፍ ዘጠኝ.....135

የኢትዮጵያ ገንዘብ 135
9.1 የኢትዮጵያን ገንዘብ በመጠቀም መደመርና መቀነስ 135
9.2 ግብይትን የሚሳይ ጭውውት..... 138
9.3 የቃላት መልመጃዎች..... 140
የምዕራፍ ዘጠኝ ማጠቃለያ 142
የምዕራፍ ዘጠኝ ማጠቃለያ መልመጃ..... 142

ምዕራፍ አስር.....145

የኢትዮጵያ ጊዜ..... 145

10.1 ሰዓትን በሙሉ ፣በግማሽና በሩብ አቆጣጠር በዲጂታልና በሚዞር ሰዓት 145
10.2 ሰዓትና ደቂቃ 149
10.3 የጊዜ የቃላት መልመጃዎች□ □ □ መፍታት 151
የምዕራፍ አስር ማጠቃለያ 153
የምዕራፍ አስር ማጠቃለያ መልመጃ 154

ምዕራፍ አንድ

ቁጥሮች እስከ 1000

የምዕራፉ የመማር ውጤቶች፣ ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ በኋላ፣

- *ቁሶችን በቅደም ተከተል ማስቀመጥ ትረዳላችሁ።*
- *እስከ 1000 ያሉ ሙሉቁጥሮችን ማወዳደር በቅደም ተከተል ማስቀመጥ ትችላላችሁ።*

1.1 የ100 ብዜቶች

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *የ100 ብዜቶችን መቁጠር፤መሳፍ እና ማንበብ*

ተግባር 1.1

ሀ. 100፣ 300፣ 500 እና 800ን በክፍል ውስጥ በቃላችሁ አንብቡ።

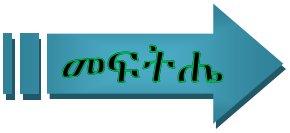
ለ. 300፣ 500፣ 600፣ እና 700ን በ100 ብዜቶች ድምር ግለፁ ።

አስተውሉ

✍ ማባዛት ማለት የመደመር ድግግሞሽ ነው።

ምሳሌ

ሀ. $4 \times 100 =$ _____

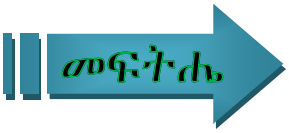

$4 \times 100 = 100 + 100 + 100 + 100$

$= \underline{\mathbf{400}}$ (አራት መቶ)

ስለዚህ 400 የመቶ ብዜት ነው።

ለ. $5 \times 100 =$ ————————

$5 \times 100 = 100 + 100 + 100 + 100 + 100$

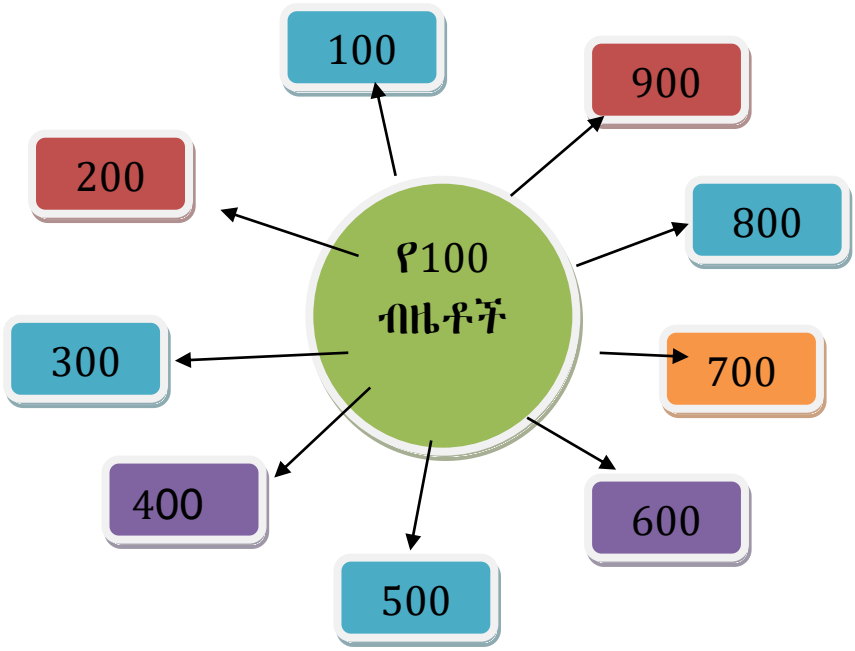
$= \underline{\mathbf{500}}$ (አምስት መቶ)

ስለዚህ 500 የመቶ ብዜት ነው።

አስተውሉ

✍የመቶ ብዜት ቁጥሮች በሁለት ዜሮዎች የሚጨርሱ ናቸዉ።

✍የሚከተሉት ቁጥሮች የመቶ ብዜት ናቸው።

መልመጃ 1.1

1.የ100 ብዜቶችን በጎደሉ ቦታዎች ላይ ሙሉ።

×	1	2	3	4	5	6	7	8	9
100									

2. ቀጥሎ ያለፉትን ቁጥሮች በፊደል ጻፉ ::

በቁጥር	በፊደል
100	
200	
300	
400	
500	
600	
700	
800	
900	

3. የአስቴር እናት የ100 ብር አፕል እና የ200 ብር ብርቱኳን ገዛች:: በአጠቃላይ ስንት ብር ከፈለች?

4. ከሚከተሉት ቁጥሮች መካከል የመቶ ብዜት የሆኑትን ለዩ::

50፣200፣500፣750፣600፣920፣900

5. የመጀመሪያዎቹን አምስት የመቶ ብዜቶች ጻፉ::

1.2 ቁጥሮች እስከ 1000

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *ቁጥሮችን ወደፊት መቁጠር፣ወደኋላ መቁጠር እና እየዘለሉ ማንበብ*
- *ቁጥሮችን በ100፣ በ10 እና በ1 ሰብስቦ ማሰቀመጥ*

ተግባር 1.2

ሀ. የሚከተሉትን ቁጥሮች አንብቡ፡፡

300፣410፣456፣546፣678፣589

ለ. የሚከተሉትን ቁጥሮች ወደ ፊት እና ወደ ኋላ አንብቡ፡፡

221፣325፣456፣354፣474፣123፣222፣700

ሐ. የሚከተሉትን ቁጥሮች ከ125 በመጀመር ሶስት ቁጥሮችን፣ አራት ቁጥሮችንና ሰባት ቁጥሮችን እየዘለላችሁ አንብቡ፡፡

125፣235፣342፣444፣523፣671፣780፣827፣937፣989

ምሳሌ

1. **ከዚህ በታች ያሉትን ቁጥሮች በመመልከት የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፡**

113፣120፣131፣236፣274፣357፣340፣437፣442፣517፣632፣751

ሀ. ከላይ ያሉትን ቁጥሮች ከ 113 ጀምረን በአንድ ቁጥር እየዘለልን ስናነብ

113፣131፣274፣340፣442፣632፣ ይሆናሉ።

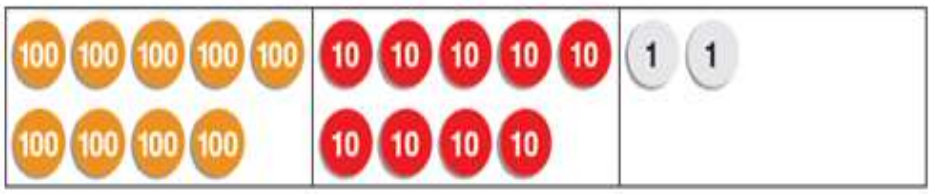
ለ. ከላይ ያሉትን ቁጥሮች ከ 113 ጀምረን በሁለት ቀጥሮች እየዘለልን ስናነብ

113፣236፣340፣517፣800 ይሆናሉ።

ሐ. ከላይ ያሉትን ቁጥሮች ከ 120 ጀምረን በአራት ቀጥሮች እየዘለልን ስናነብ

120፣340፣751 ይሆናሉ።

2. 992ን በመቶ፣በአስር እና በአንድ ሰብስበን ስናስቀምጥ

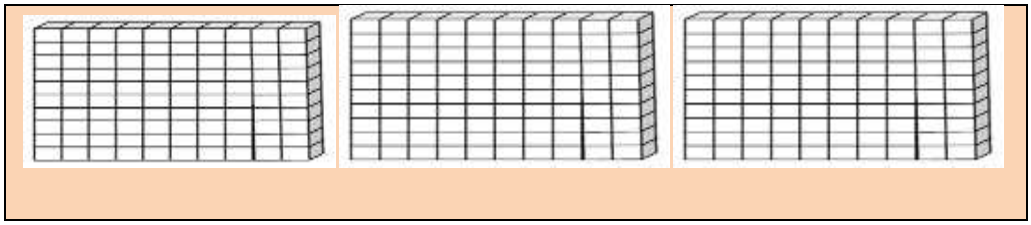

9 መቶዎች 9 አስሮች 2 አንዶች

3. የ100 ብዜቶችን ለመቁጠር ቁሶችን በ 100 ምድቦች መመደብ

ምሳሌ

300ን በመቶ ምድቦች ስንመድብ

መልመጃ 1.2

1. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች በማየት የሚከተሉትን ጥያቄዎች ስሩ።

230፣255፣325፣368፣389፣456፣487፣547፣569፣589፣600፣612፣684፣672

ሀ. ከ230 በመጀመር በሁለት ቀጥሮች እየዘለላችሁ ጻፉ።

ለ. ከ255 በመጀመር በአራት ቀጥሮች እየዘለላችሁ ጻፉ።

ሐ. ከ368 በመጀመር በሰባት ቀጥሮች እየዘለላችሁ ጻፉ።

2. የሚከተሉትን ቁጥሮች በ100፣ በ10 እና በ1 ሰብስባችሁ አስቀምጡ።

ሀ.456 ለ.159

1.3 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች የቤት ዋጋ

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *እስከ 1000 ያሉ የቁጥር ቤት ዋጋዎችን መረዳት*
- *የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም የ1 ቤትን ፣የ10 ቤትን እና የ100 ቤትን መረዳት*

የቡድን ስራ 1.1

1. በቁጥር 759 ውስጥ የ 7፣ 5 እና የ9 የቁጥር ቤት ዋጋ ስንት እንደሆነ በቡድን ተወያዩበት፡፡
2. በቁጥር 168 ውስጥ የ1፣ 6 እና የ 8 የቁጥር ቤት ዋጋ ስንት ነው? በቡድን ተወያዩበት፡፡
3. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች አባከስን በመጠቀም የቁጥር ቤት ዋጋቸውን ፃፉ፡፡

ሀ. 13 ለ. 612

ሐ. 235 መ. 947

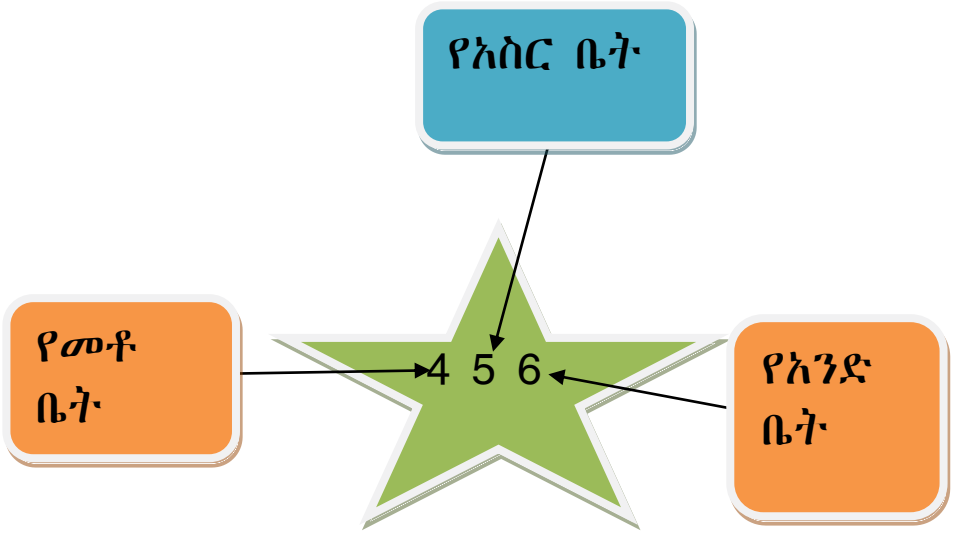
አስተዉሉ

✍የቁጥር ቤት ዋጋ ስናስቀምጥ ከቀኝ ወደ ግራ የ1 ቤት፣የ10 ቤት እና የ 100 ቤት በማለት እናስቀምጣለን፡፡

ምሳሌ 1. 592 በቁጥር ቤት ዋጋ ሲቀመጥ

የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
5	9	2

1. 456 በቁጥር ቤት ዋጋ ሲገለፅ

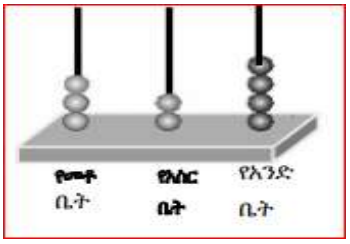

1. ከታች የተሰጠው አባከስ በቁጥር ቤት ተመስርቶ የተዘጋጀ ነው።

በአንድ ቤት ውስጥ 4 ጨሌዎች ፣ በአስር ቤት ውሰጥ 2 ጨሌዎች እና በመቶ ቤት ውስጥ 3 ጨሌዎች ተቀምጠዋል።

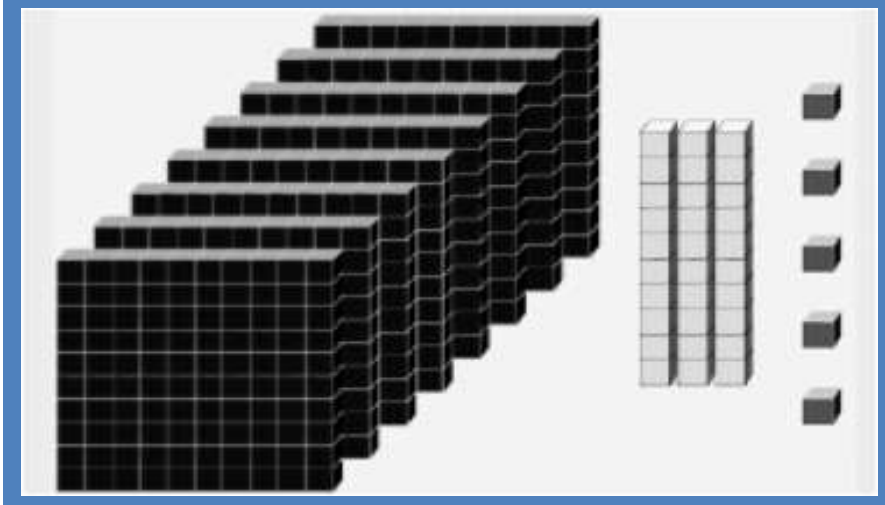
ስለዚህ 3 መቶዎች፣2 አስሮች እና 4 አንዶች አሉ።

324 = 300 + 20 + 4

2. 835 በቁጥር ቤት ዋጋ እንደሚከተለዉ ሊገለጽ ይችላል፡፡

8 መቶዎች + 3 አስሮች + 5 አንዶች

800 + 30 + 5=835

3. 485= -------- መቶዎች-------አስሮች እና ----------

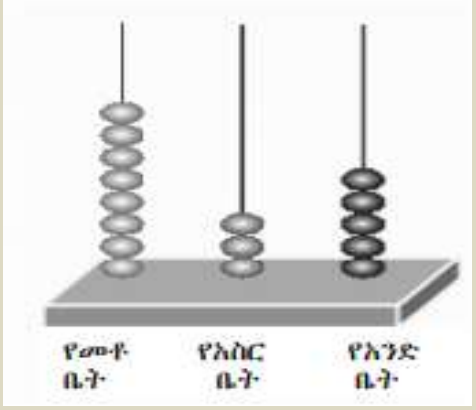
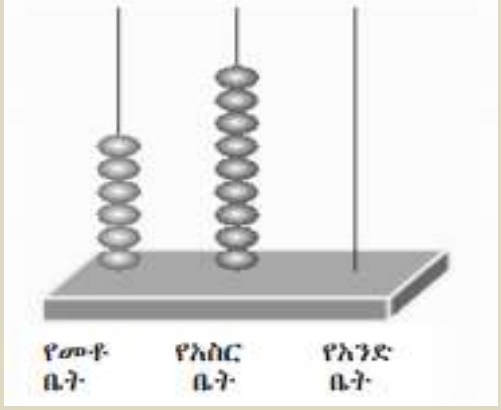
አንዶች አሉት?

መፍትሔ

485፡- 4 መቶዎች፣8 አስሮች እና 5 አንዶች አሉት፡፡

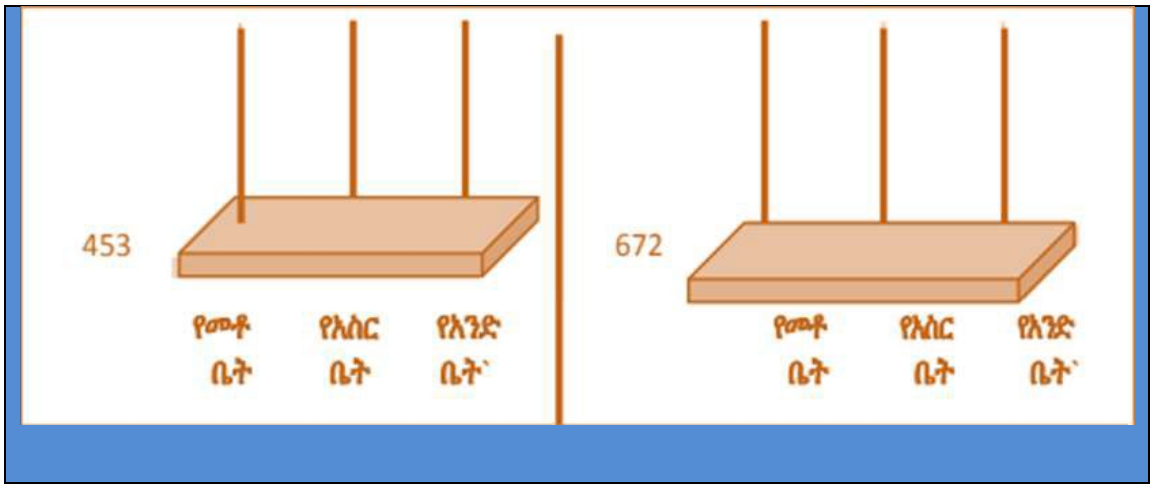
4. 835 እና 690 በየቁጥር ቤት ዋጋቸዉ አስቀምጡ፡፡

መፍትሔ

835	690
	
8 3 5	6 9 0

መልመጃ 1.3

1. የተሰጡትን ቁጥሮች በአባከሱ ላይ ጨሌዎችን በመጠቀም በቁጥር ቤት ግለፁ።

2. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች በቁጥር ቤታቸው ግለፁ።

ቁጥር	የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
137			
216			
359			
461			
749			
837			
925			

3. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች የቁጥር ቤት ዋጋቸውን ግለፁ።

ሀ. 210 ለ. 566

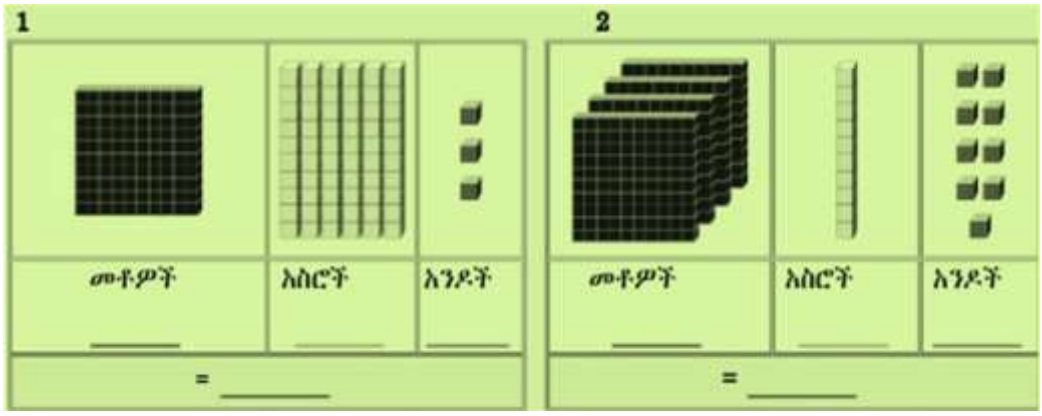
ሐ. 111 መ. 897

4. ከዚህ በታች ያሉት ቁጥሮች ስንት መቶዎች፣ አስሮች እና አንዶች እንዳሏቸው ግለፁ።

ሀ. 427 = ____መቶዎች፣_____አስሮች እና_____ አንዶች

ለ. 567 =_____መቶዎች፣_____ አስሮች እና_____አንዶች

5. ባዶ ቦታዉን ሙሉ።

1.4 እስከ 1000 ያሉ ሙሉቁጥሮችን ማወዳደር እና በቅደም ተከተል ማስቀመጥ

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- ቁሶችን በቅደም ተከተል አስተካክሎ ማስቀመጥን መረዳት
- የቁጥር መስመር በመጠቀም እስከ 1000 ያሉ ሙሉቁጥሮችን ማወዳደር እና በቅደም ተከተክል ማስቀመጥ
- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን የይበልጣል፣ የያንሳል እና የእኩልነት ምልክቶች በመጠቀም ማወዳደር
- የመቶ ብዜቶችን በቁጥር መስመር ላይ ማመልከት

ተግባር 1.4

ካርድ በማዘጋጀት ከ110 እስከ 120 ያሉ ቁጥሮች በእያንዳንዱ ካርድ ላይ ጻፉ።

ሀ. ከጻፋችሁት ቁጥር መካከል ትልቁ ቁጥር ስንት ነዉ?

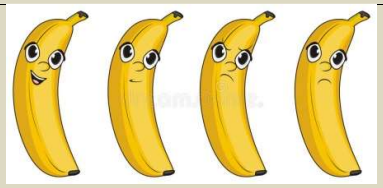
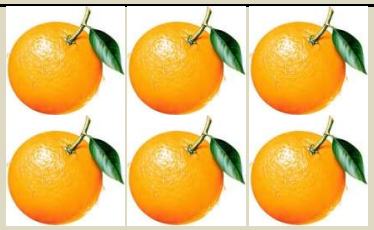
ለ. ከጻፋችሁት ቁጥር መካከል ትንሹ ቁጥር ስንት ነዉ?

ሐ. ከትንሹ ቁጥር በመጀመር በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

አስተውሉ

- ሙሉ ቁጥሮችን እርስ በርሳቸው ማወዳደር ይቻላል።
- ቁሶችን በአባላት ብዛት እርስ በርሳቸው ማወዳደር ይቻላል።
- በምናወዳድርበት ጊዜ ይበልጣል (>) ፣ ያንሳል (<) እና እኩል ይሆናል (=) ምልክቶችን እንጠቀማለን።

ምሳሌ

ሀ. 	
$4 = 4$	
ለ. 	
$3 < 6$	
ሐ. $50 > 45$	መ. $345 < 457$

መልመጃ 1.4

1. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች በማወዳደር የ“>” ፣ “<” ወይም የ “=” ምልክቶችን በባዶ ቦታ ላይ ሙሉ፡

ቁጥር	ምልክቶች (> ፣ < ፣ =)	ቁጥር
6		1
5		5
9		2
7		8

2. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች በማወዳደር የ“>” ፣ “<” ወይም የ “=” ምልክቶችን በባዶ ቦታ ላይ ሙሉ።

ሀ. 24 _____ 33 ለ. 11_____10

ሐ. 75 _____ 75 መ. 98_____99

3. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች በማወዳደር የ“>” ፣ “<” ወይም የ “=” ምልክቶችን በሳጥኑ ላይ ሙሉ።

ሀ. 354 ☐ 512 ለ. 223 ☐ 145

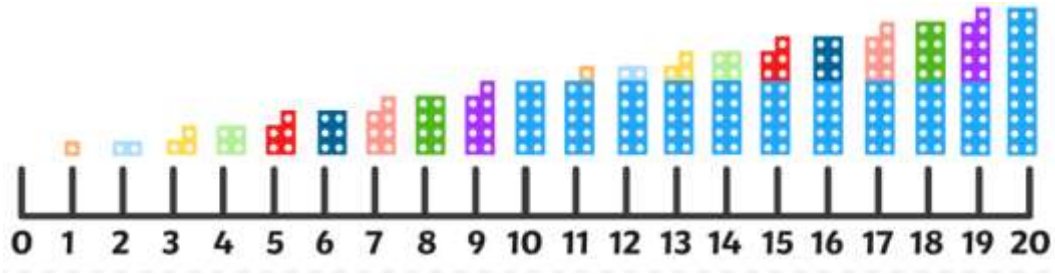
ሐ. 100 ☐ 652 መ. 465 ☐ 465

አስተዉሉ

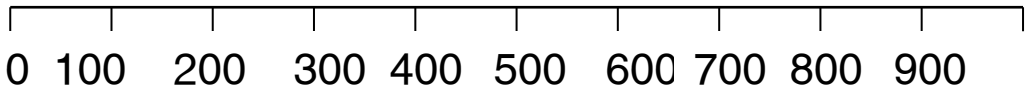
✍የቁጥር መስመር ቁጥሮችን በቅደም ተከተል የምንገልፅበት መስመር ነው።

ምሳሌ

1. እስከ 20 ያሉ ሙሉ ቁጥሮች በቁጥር መስመር ሲገለፅ

2. የመቶ ብዜቶች በቁጥር መስመር ሲገለፅ

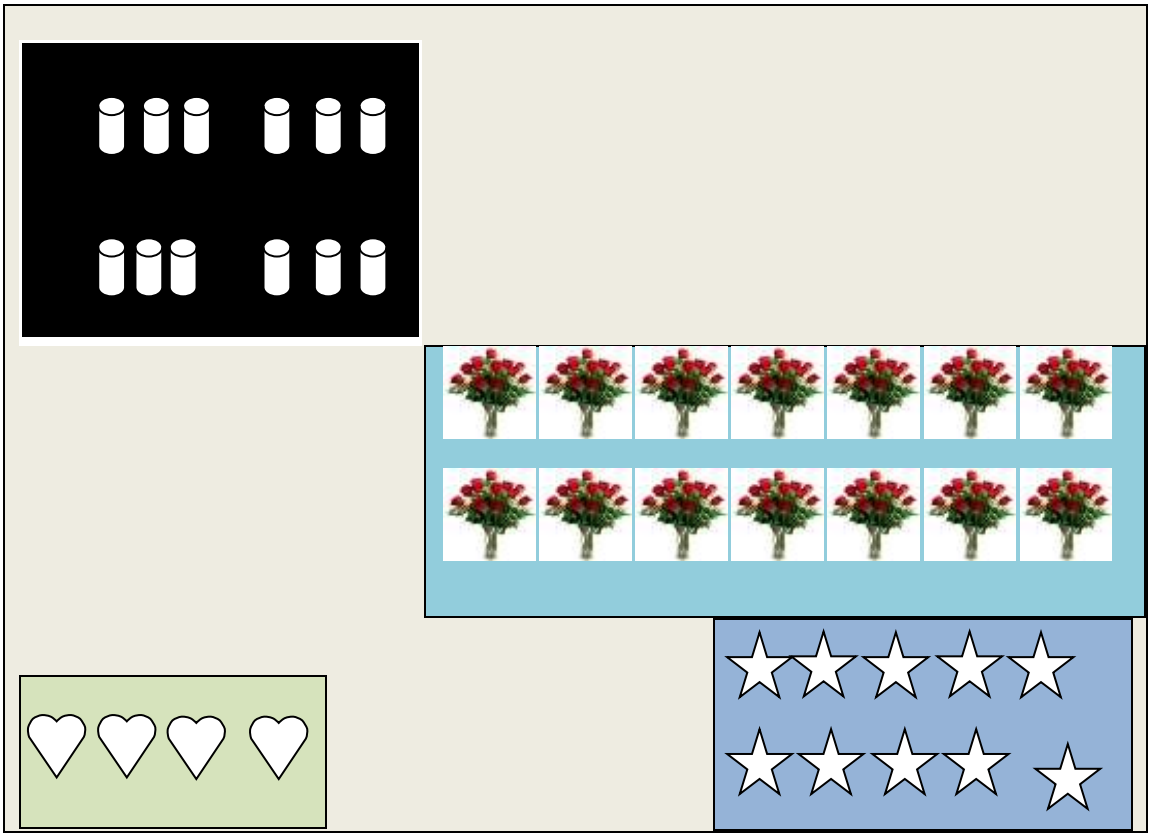
ምሳሌ

1. ከ 40 እስከ 46 ያሉ ቁጥሮችን በቅደም ተከተል አስቀምጡ::

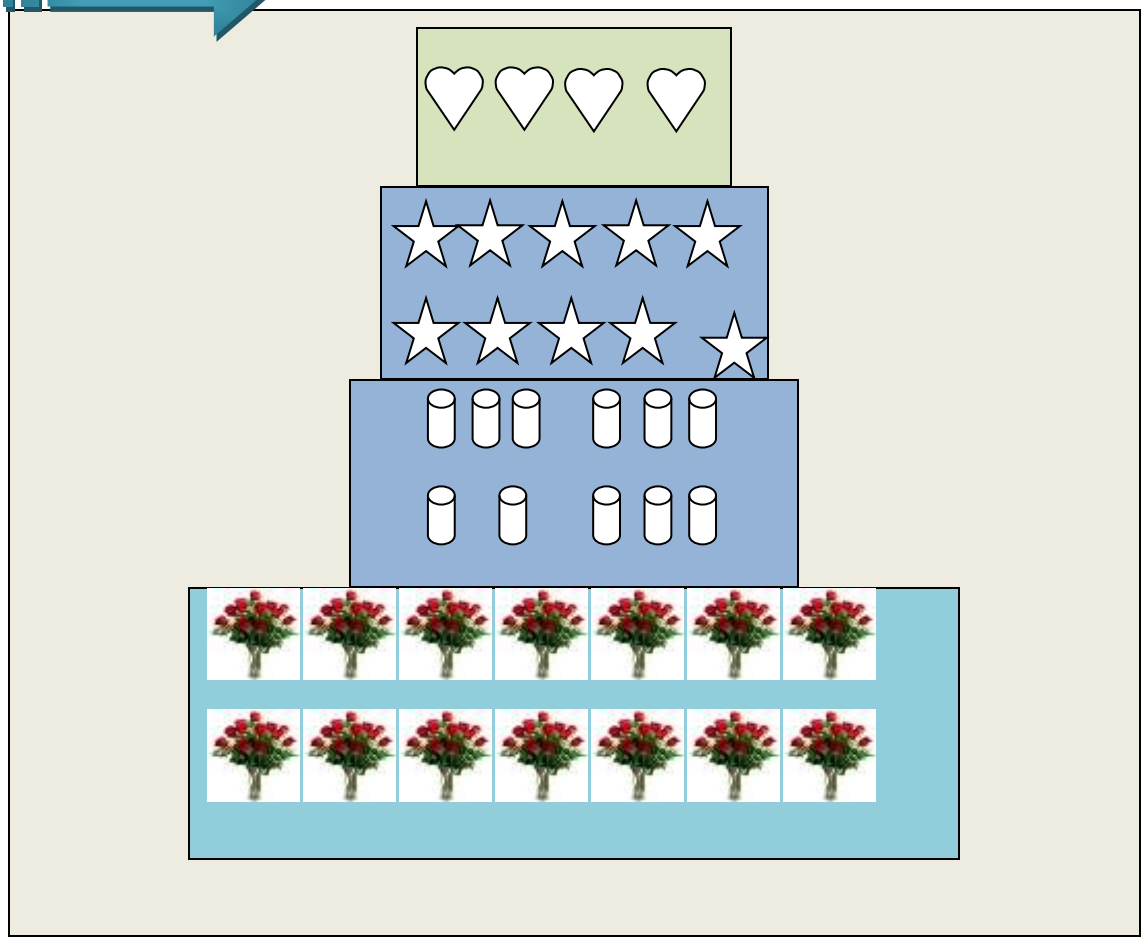
መፍትሔ

40፣ 41፣42፣43፣44፣45፣46

2. የሚከተሉትን ቁሶች በማየት በብዛታቸዉ ከትንሹ በመጀመር በቅደም ተከተል አስቀምጡ::

መፍትሔ

3. ከዚህ በታች ያሉትን ባለ አንድ አሃዝ ቁጥሮች ከትንሽ ወደ ትልቅ በቅደም ተከተል ፃፉ።

7፣6፣4፣2፣1፣3፣9

መፍትሔ

1፣2፣3፣4፣6፣7፣9

4. ከዚህ በታች ያሉትን ባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮች ከትልቅ ወደ ትንሽ በቅደም ተከተል ፃፉ።

24፣15፣34፣78፣90፣18

መፍትሔ

90፣78፣34፣24፣18፣15

5. ከዚህ በታች ያሉትን ባለ ሶስት አሃዝ ቁጥሮች ከትንሽ ወደ ትልቅ በቅደም ተከተል ፃፉ።

312፣124፣575፣269፣190፣734፣851

መፍትሔ

124፣190፣269፣312፣575፣734፣851

6. የሚቀጥለው ሠንጠረዥ ከተሞች ከአዲስ አበባ ያላቸዉን ርቀት ያሳያል።

ከተማ	ርቀት በኪሎ ሜትር
ሀዋሳ	275
አዳማ	90
ባህርዳር	552
መቀሌ	931
ጅግጅጋ	619
አሶሳ	664

ሀ. የከተሞችን ርቀት ከትንሽ ወደ ትልቅ በቅደም ተከተል አስቀምጥ/ጪ።

መፍትሔ

90፣ 275፣ 552፣ 619፣ 664፣ 931

ለ. ከተሞችን ከአዲስ አባባ ባላቸው ርቀት ከሩቅ ወደ ቅርብ በቅደም ተከተል ፃፉ።

መፍትሔ

መቀሌ፣ አሶሳ፣ጅግጅጋ፣ባህር ዳር፣ ሃዋሳ፣አዳማ

መልመጃ 1.5

1. የሚከተሉትን ባለ ሁለት አሃዝ ቁጥሮች በቅደም ተከተል ፃፉ::

   ሀ. ከ 22 እስከ 26

   ለ. ከ 38 እስከ 43

   ሐ. ከ72 እስከ 78

2. የሚከተሉትን ባለ ሶስት አሃዝ ቁጥሮች በቅደም ተከተል ፃፉ::

   ሀ. ከ313 እስከ 320

   ለ. ከ422 እስከ 429

   ሐ. ከ600 እስከ 610

3. የሚከተሉትን የተዘበራረቁ ቁጥሮች ከትንሽ ወደ ትልቅ በቅደም ተከተል ፃፉ::

   400፣445፣334፣320፣670፣712፣884፣937፣118፣192፣212

4. የሚከተሉትን የተዘበራረቁ ቁጥሮች ከትልቅ ወደ ትንሽ በቅደም ተከተል ፃፉ::

   30፣13፣28፣37፣56፣22፣92፣38፣79፣82፣73፣96

5. አቶ ሚኪያስ፣ ወ/ሮ አልማዝ እና አቶ አብዲ ለአባይ ግድብ ከሰፈር 314፣412፣350፣500፣720፣560፣937፣830፣ 212፣ 437 ብር አሰባሰቡ። የተሰበሰበውን ብር ከትንሽ በመጀመር በቅደም ተከተል ዓፉ።

የምዕራፍ አንድ ማጠቃለያ

- ማባዛት ማለት የመደመር ድግግሞሽ ነው።
- የመቶ ብዜት ቁጥሮች በሁለት ዜሮዎች የሚጨርሱ ናቸው።
- የቁጥር ቤት ዋጋ ስናስቀምጥ ከቀኝ ወደ ግራ የ1 ቤት፣የ10 ቤት እና የ 100 ቤት በማለት እናስቀምጣለን።
- ሙሉ ቁጥሮችን እርስ በርሳቸው ማወዳደር ይቻላል።
- ቁሶችን በአባላት ብዛት እርስ በርሳቸዉ ማወዳደር ይቻላል።
- በምናወዳድርበት ጊዜ ይበልጣል (>) ፣ ያንሳል (<) እና እኩል ይሆናል (=) ምልክቶችን እንጠቀማለን።
- የቁጥር መስመር ቁጥሮችን በቅደም ተከተል የምንገልፅበት መስመር ነው።

የምዕራፍ አንድ ማጠቃለያ መልመጃ

☞ዓረፍተ ነገሩ ትክክል ከሆነ እውነት ትክክል ካልሆነ ሀሰት በማለት መልሱ።

1. አንድ መቶ ባለ ሁለት ሆሄ ቁጥር ነው።
2. 530 የመቶ ብዜት ነው።
3. 354 ከ 467 ያንሳል።
4. 752 7 መቶዎች 5 አስሮች እና 2 አንዶች አሉት።

☞ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛውን መልስ ምረጡ።

1. ከሚከተሉት ውስጥ እዉነት የሆነው የቱ ነው?

ሀ. 75 < 62 ለ.320 > 210

ሐ. 300 < 290 መ.199 > 400

2. ከሚከተሉት አንዱ የመቶ ብዜት አይደለም።

ሀ. 305 ለ.200

ሐ. 700 መ.900

3. ከሚከተሉት ቁጥሮች መካከል ትልቁ ቁጥር የቱ ነው?

ሀ. 564 ለ.247

ሐ. 642 መ.700

4. በ 789 ውስጥ የመቶ ቤት የሆነው የቱ ነው?

ሀ.8 ለ.7 ሐ.9 መ.89

☞የሚከተሉትን ጥያቄዎች በትዕዛዙ መሰረት መልሱ።

1. እስከ 1000 ያሉ የ100 ብዜት ቁጥሮችን በሙሉ ዛፉ።

2. የሚከተሉትን ቁጥሮች በማየት የ100 ብዜት የሆኑትን ብቻ ፃፉ::

200፣ 350፣500፣70፣253፣590፣800፣870፣900፣540፣
400፣390፣10፣100፣340፣150፣600፣715

3. ባዶ ቦታውን ሙሉ::

ቁጥር	የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
125			
222			
354			
751			
200			
991			

4. በሳጥኑ ውስጥ < ፣ > እና = ምልክቶችን በማስገባት ዓረፍተ ነገሩን እውነት አድርጉ::

ሀ.354 ☐ 124 ለ.543 ☐ 763

ሐ.777 ☐ 777 ሐ.961 ☐ 891

5. ቀጥሎ ያለው ሰንጠረዥ በአዲስ አበባ ከተማ ያሉ ክፍለ ከተሞች ያላቸውን ትምህርት ቤቶች ብዛት ያሳያል።

ክፍለ ከተማ	ትምህርት ቤት ብዛት (የመንግስት)
ለሚ ኩራ	33
ልደታ	35
ቂርቆስ	43
ቦሌ	37
ንፋስ ስልክ ላፍቶ	59
አራዳ	45
አቃቂ ቃሊቲ	76
አዲስ ከተማ	45
ኮልፌ ቀራኒዮ	61
የካ	64
ጉለሌ	48

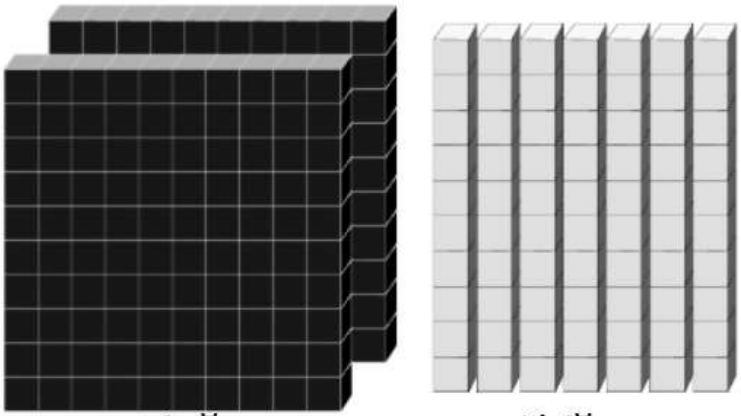
ሀ. በቁጥር ብዙ ትምህርት ቤቶች ያለዉ ክፍለ ከተማ የቱ ነዉ?

ለ. በቁጥር ጥቂት ትምህርት ቤቶች ያለዉ ክፍለ ከተማ የቱ ነዉ?

ሐ. የትምህርት ቤቶችን ብዛት ከትልቁ ወደ ትንሹ በቅደም ተከተል አስቀምጡ።

መ. ክፍለ ከተሞችን በትምህርት ቤቶች ብዛት ከትንሹ በመጀመር በቅደም ተከተል ፃፉ።

6. ባዶ ታውን ሙሉ።

ምዕራፍ ሁለት

ባለ ሦስት ሆሄ ቁጥሮችን መደመርና መቀነስ

የምዕራፉ የመማር ውጤት፡ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ በኋላ

- *እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር እና መቀነስን ትረዳላችሁ ::*

2.1 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር*

የቡድን ስራ2.1

1. የሚከተሉትን ጥያቄዎች በምሳሌው መሰረት ድምራቸዉን አግኙ::

↱	+8
7	15
24	
9	
53	
234	

ሀ.

↱	+324
27	
8	
123	
70	
675	999

ለ.

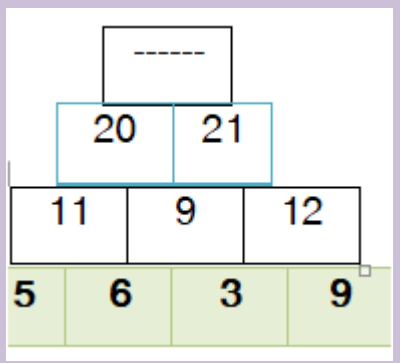
↱	+13
29	
100	
8	21
457	
1	

ሐ.

2. የቁጥር ቤት ዋጋን በመጠቀም ደምሩ።

ሀ. 15+24=_____ ለ.163+35=_____

3. ባዶ ቦታውን ሙሉ።

4. የሚከተሉትን ቁጥሮች ቁልቁል ደምሩ።

ሀ.	ለ.	ሐ.	መ.
324 + 512 =_____	741 + 235 =_____	157 + 632 =_____	349 + 294 =_____

2.1.1 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ያለ አለኝታ መደመር

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

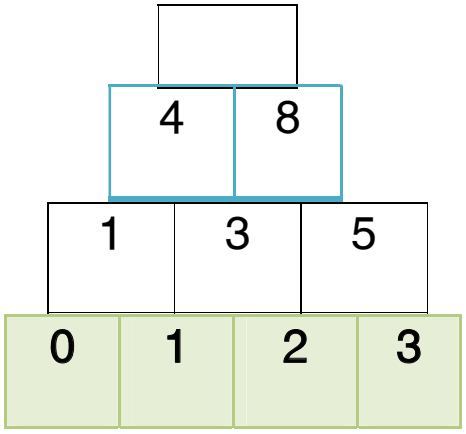
- *እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ያለ አለኝታ መደመር*

አስተውሉ

✍ ቁጥሮችን ቁልቁል ስንደምር ከቀኝ በመጀመር የአንድ ቤትን ከአንድ ቤት ጋር፣ የአስር ቤትን ከአስር ቤት ጋር እና የመቶ ቤትን ከመቶ ቤት ጋር እንደምራለን።

ምሳሌ

1. ባዶ ታውን ሙሉ።

መፍትሔ

ስንደምር ከታች በመጀመር ወደ ላይ እንሄዳለን።

0 +1=1፣ 1+2=3፣ 2 +3=5

በተመሳሳይ

1+3=4፣3+5=8 እና 4+8=12

2. የቁጥር ቤት ዋጋን በመጠቀም ደምሩ።

ሀ. 25 +34

ለ. 157+ 432

ሀ. መፍትሔ

	ቁጥር	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
+	25	2	5
	34	3	4
		5	9
=59			

ለ.

	ቁጥር	የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
	157	1	5	7
+	432	4	3	2
		5	8	9
=589				

3. የሚከተሉትን ቁጥሮች ቁልቁል ደምሩ።

ሀ.	ለ.	ሐ.
154 + 810 = ____	544 + 351 = ____	734 + 61 = ___

መፍትሔ

ሀ.	ለ.	ሐ.
የአንድ ቤት **4+0=4** **የአስር ቤት** **5+1=6** **የመቶ ቤት** **1+8=9** **=964**	**የአንድ ቤት** 4+1=5 **የአስር ቤት** 4+5=9 **የመቶ ቤት** 5+3=8 =895	**የአንድ ቤት** 4+1=5 **የአስር ቤት** 3+6=9 **የመቶ ቤት** 7+0=7 =795

መልመጃ 2.1ሀ

1.የሚከተሉትን ጥያቄዎች ድምራቸውን አግኙ።

	200	134	561	320	502
+ 435					

2. የቁጥር ቤት ዋጋን በመጠቀም ደምሩ።

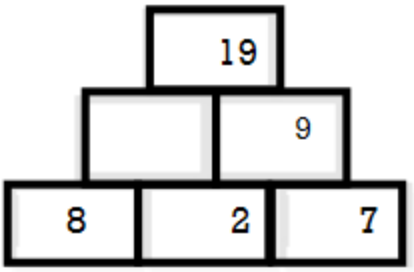
ሀ. 61+17 ለ.125+231

ሐ.761+204 መ.452+47

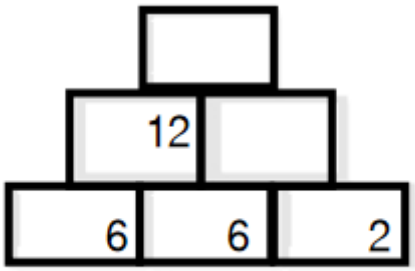
3. የሚከተሉትን ቁጥሮች ቁልቁል ደምሩ።

ሀ.	ለ.	ሐ.	መ.
257 + 131 = _____	742 + 123 = _____	321 + 56 = _____	34 + 61 = _____

4. ባዶ ቦታዉን ሙሉ።

ሀ.

ለ.

2.1.2 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በአለኻታ መደመር

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- እስከ 1000 ያሉ ሙሉቁጥሮችን በአለኻታ መደመር

ምሳሌ

1. የቁጥር ቤት ዋጋን በተለያየ ዘዴ በመጠቀም መደመር።

ሀ. 27+38=_____

መፍትሔ

በቅድሚያ አንዶችን መደመር 7+ 8 = 15 1 አስር እና 5 አንዶች ስለዚህ 5ን ፅፈን 1 አስር እናስቀራለን።	በመቀጠል አስሮችን እና ቀሪዎችን መደመር 1+2+3 = 6
1 አለኝ 27 + 38 = _5	1 27 + 38 = 65

ለ. 424 + 378 =

———

መፍትሔ

በቅድሚያ አንዶችን መደመር 4+8 = 12 1 አስር እና 2 አንዶች ስለዚህ 2ን ፅፈን 1 አስር እናስቀራለን።	በመቀጠል አስሮችን እና ቀሪዎችን መደመር 2+7+1 =10 1 መቶ እና 0 አስሮች ስለዚህ 0ን ፅፈን 1 መቶ እናስቀራለን።	በመጨረሻም መቶዎችን እና ቀሪዎችን መደመር 4+3+1 = 8
1 አለኝ 424 + 378 =__2	1 424 + 378 =_02	1 424 + 378 =802

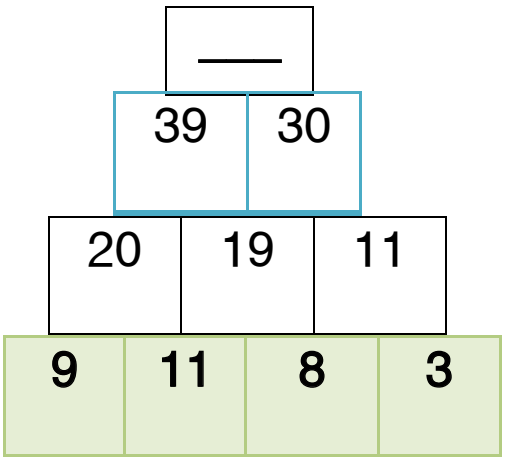
ሐ. 178 + 47=_____

መፍትሔ

የመቶ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት		
1	1			1+7+4=12
1	7	8	8+7=15	
	4	7		
2	2	5		

ስለዚህ 178 + 47=225

2. ባዶ ታውን ሙሉ።

ስንደምር ከታች በመጀመር ወደ ላይ እንሄዳለን።

በዚህም መሰረት

39 +30=69

መልመጃ 2.1ለ

1. የቁጥር ቤት ዋጋን በመጠቀም ደምሩ።

   ሀ. 35+89 =_____

   ለ. 159+792 =_____

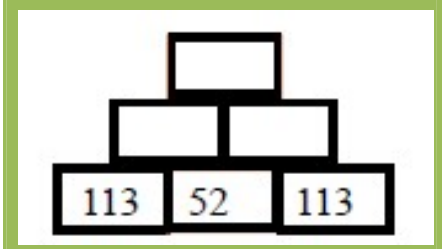
   ሐ. 859+78 =_____

2. የሚከተሉትን ቁልቁል ደምሩ።

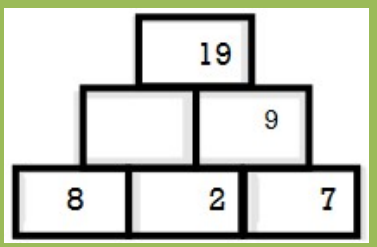
ሀ	15 +43 =___	ለ	125 + 28 =___	ሐ	804 +149 =___

3. ባዶ ቦታውን ሙሉ።

ሀ.

ለ.

2.2 እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መቀነስ

ከንዕስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- እስከ 1000 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መቀነስ

የቡድን ስራ 2.2

1. ከታች ያሉትን 10 እየበረሩ ያሉ አውሮፕላኖች ተመልከቱ።

አራቱ አውሮፕላኖች ቀድመው መሬት ላይ ቢያርፉ ስንት አውሮፕላኖች ይቀራሉ።

2.

9ኳሶች

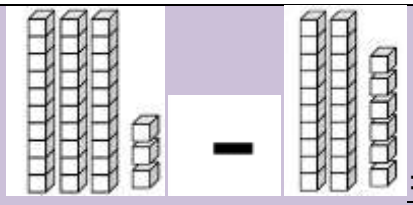

7 ኳሶች

=____ኳሶች

3. 98 እስክርቢቶዎች - 71 እስክርቢቶዎች=__እስክርቢቶዎች

4. ባዶ ታውን ሙሉ።

=_____

5. የሚከተሉትን ቁጥሮች ቁልቁል ቀንሱ።

98 - 79 =_____	120 -110 =_____	398 - 99 =_____

አስተውሉ

✍እያንዳንዱን ቁጥር ስንቀንስ በየቁጥር ቤት ዋጋው ነው።

2.2.1 በብድርና ያለ ብድር መቀነስ

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *ቁጥሮችን በብድርና ያለ ብድር መቀነስ*

ምሳሌ

1.የሚከተሉትን ቁጥሮች በየቁጥር ቤት ዋጋቸው ቀንስ/ሽ።

ሀ. 98- 72=___ ለ. 220 -110= __ ሐ. 398- 92= __

መፍትሔ

ሀ			ለ				ሐ			
	የ10 ቤት	የ1 ቤት		የ100 ቤት	የ10 ቤት	የ1 ቤት		የ100 ቤት	የ10 ቤት	የ1 ቤት
-	9	8	-	2	2	0	-	3	9	8
	7	2		1	1	0			9	2
=	2	6	=	1	1	0	=	3	0	6
ስለዚህ 98- 72=26			ስለዚህ 220 -110=110				ስለዚህ 398- 92=306			

2. የሚከተሉትን ቁጥሮች በየቁጥር ቤት ዋጋቸው በብድር ቀንሱ።

657 – 429 = ?

ከ7 ላይ 9 መቀነስ ስለማይቻል ከ5 አስሮች 1 አስር እንበደራለን። 10 + 7 = 17 አንዶች ። አንዶችን ቀንሱ። ስለዚህ 17-9 =8	በመቀጠል አስሮችን ቀንሱ። 4-2=2	በመጨረሻም መቶዎችን ቀንሱ። 6-4=2

17 657 − 42**9** **8**	**4** 6**5**7 − 4**2**9 **2**8	6**5**7 −**42**9 **2**28
ስለዚህ 657-429= 228		

መልመጃ 2.2

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች ቀንሱ።

ሀ.	ለ.	ሐ.	መ.
535 − 202 =___	684 − 23 =___	653 − 271 =___	513 − 22 =___

2.3 መደመር እና መቀነስን የያዙ የቃላት መልመጃዎችን መፍታት

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *በዕለት ተዕለት ህይወታቸው ወስጥ መደመር እና መቀነስን መተግበር*

የቡድን ስራ 2.3

1. አንድ የእንቁላል ነጋዴ ከገጠር 351 እንቁላሎችን ገዝቶ ወደ ቤት ሲገባ 35 እንቁላሎች መሰበራቸውን አየ።
   ከቀሩት ውስጥ 70ውን ቢሸጥ ስንት እንቁላሎች ቀሩት?ከመምህራችሁ ጋር ተወያዩበት።

2. አንድ ቀን ጠዋት አንድ ዳቦ ቤት 384 ዳቦዎችን ለመሸጥ አዘጋጅቶ 290 ብቻ ሸጠ።

ያልተሸጡ ዳቦዎች ብዛት ስንት ነው?

3. ጎበዟ ተማሪ ከክፍል የላቀ ውጤት በማምጣቷ ትምህርት ቤቱ የ650 ብር መጻሕፍት ሸለማት። ጎበዟ ተማሪ ከተሸለመችው መፅሐፍ ውስጥ የ250 ብሩን ለጓደኛዋ ሰጠቻት። ጎበዟ ተማሪ የስንት ብር መጻሕፍት ቀራት?

አስተውሉ

✍ለቃላት መልመጃዎች መፍትሔ ሲፈለግ፡-

- *መጀመሪያ ጥያቄውን ደጋግሞ አንብቦ መረዳት።*
- *ቀጥሎ የተሰጠውንና የሚፈለገውን መለየት።*
- *በመጨረሻም መልሱን ማገኘት።*

ምሳሌ

1. በቁም ሳጥኑ ውስጥ 4 ሱሪዎች፣6 ቲሸርቶችና 3 ሸሚዞች አሉ።

ሀ. በቁም ሳጥኑ ውስጥ ያሉት ልብሶች ብዛት ስንት ነው?

ለ. የቲሸርቶች ብዛት ከሱሪዎች ብዛት በስንት ይበልጣል?

ሐ. የሸሚዞች ብዛት ከቲሸርቶች ብዛት በስንት ያንሳል?

መፍትሔ

ሀ. በአጠቃላይ በቁም ሳጥኑ ውስጥ ያሉ ልብሶች ብዛት

=4+6+3

=13 ልብሶች

ለ 6 -4=2 2

ስለዚህ የቲሸርቶች ብዛት ከሱሪዎች በ2 ይበልጣል።

ሐ. 6-3=3

ስለዚህ የሸሚዞች ብዛት ከቲሸርቶች በ3 ያንሳል።

2. አንድ ትምህርት ቤት በመጀመሪያ አመት 536 ጠረጴዛዎችን ገዛ። በሚቀጥለው አመት ደግሞ 287 ቢገዛ በሁለቱ አመታት ውስጥ ስንት ጠረጴዛዎችን ገዛ?

መፍትሔ

ትምህርት ቤቱ የገዛቸው ጠረጴዛዎች ብዛት

= በመጀመሪያ አመት የተገዛው+ በሚቀጥለው አመት የተገዛው

=536+287

=823

3. ወ/ሮ ኤደን 850 ብር ይዘው ወደ ገበያ ሄዱ። በ130 ብር ለልጃቸዉ መፅሐፍ ገዝተው ተመለሱ። ወ/ሮ ኤደን ስንት ብር ቀራቸው?

መፍትሔ

ወ/ሮ ኤደን የቀራቸው ብር

= ወደ ገበያ ይዘው የሄዱት ብር - መፅሐፍ የገዙበት ብር

=850-130 =720

መልመጃ 2.3

1. የራሄል ወላጆች ለአንድ ትምህርት ቤት 60 የሒሳብ መፅሐፍና 50 የእንግሊዘኛ መፅሐፍ በስጦታ አበረከቱ። የራሄል ወላጆች በአጠቃላይ ለትምርት ቤቱ ስንት መፅሐፍ አበረከቱ?

2. በአንድ ትምህርት ቤት ውስጥ በአጠቃላይ 60 የ2ኛ ክፍል ተማሪዎች አሉ። 34ቱ ሴት ተማሪዎች ቢሆኑ በክፍሉ ውስጥ ስንት ወንድ ተማሪዎች አሉ?
3. ብርሃኑ 45 የእንቁላል ጣይ ዶሮዎች እና 15 በጎች ገዝቶ ያረባል። ብርሃኑ በድምሩ ስንት የቤት እንስሳት አሉት?
4. የአቤል እድሜ ከወንድሙ እድሜ በ4 ዓመት ያንሳል። የወንድሙ እድሜ አሁን 12 ዓመት ነዉ። የአቤል እድሜ ስንት ነው?

የምዕራፍ ሁለት ማጠቃለያ

- ቁጥሮችን ቁልቁል ስንደምር ከቀኝ በመጀመር የአንድ ቤትን ከአንድ ቤት ጋር፣የአስር ቤትን ከአስር ቤት ጋር እና የመቶ ቤትን ከመቶ ቤት ጋር እንደምራለን።
- እያንዳንዱን ቁጥር ስንቀንስ በየቁጥር ቤት ዋጋው ነው።
- ለቃላት መልመጃዎች መፍትሔ ሲፈለግ፡- መጀመሪያ ጥያቄውን ደጋግሞ አንብቦ መረዳት፣ቀጥሎ የተሰጠውንና የሚፈለገዉን መለየት፣በመጨረሻም መልሱን ማግኘት።
- ባለ 2 ሆሄ ሙሉ ቁጥሮችን ከባለ 3 ሆሄ ሙሉ ቁጥሮች ጋር ያለ አለኝታና በአለኝታ መደመር ይቻላል።
- ባለ 2 ሆሄ ሙሉ ቁጥሮችን ከባለ 3 ሆሄ ሙሉ ቁጥሮች ጋር ያለ ብድርና በብድር መቀነስ ይቻላል።

የምዕራፍ ሁለት ማጠቃለያ መልመጃ

✍ዓረፍተ ነገሩ ትክክል ከሆነ እውነት ትክክል ካልሆነ ሀሰት በማለት መልሱ።

1. ባለ ሁለት ሆሄ ቁጥሮችን ከባለ ሶስት ሆሄ ቁጥሮች ጋር መደመር ይቻላል።
2. ቁጥሮችን ስንደምርም ሆነ ስንቀንስ የቁጥር ቤት ዋጋን እንጠቀማለን።
3. ቁጥሮችን ስንቀንስ ከቀኝ በመጀመር ነው።

✍ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛውን መልስ ምረጡ።

1. 345 + 23 =_____

ሀ. 575 ለ. 368 ሐ. 548 መ. 322

2. 568 + 213 =_____

ሀ. 355 ለ. 761 ሐ. 781 መ. 661

3. 468 — 351 =_____

ሀ. 819 ለ. 217 ሐ. 710 መ. 117

4. 781 — 659 =_____

ሀ. 122 ለ. 920 ሐ. 120 መ. 459

5. አብደላ 56 ብር አለው። 134 ብር አባቱ እና 54 ብር እህቱ ጨመሩለት። በአጠቃላይ አብደላ ስንት ብር አለው?

ሀ. 188 ለ. 110 ሐ. 244 መ. 190

✍የሚከተሉትን ጥያቄዎች በትዕዛዙ መሰረት መልሱ።

1. ደምሩ።

ሀ. 178 +221 =___	ለ. 516 + 427 =___	ሐ.331 +63 =___	መ.444 +97 =___

2. ቀንሱ።

ሀ. 98 -47 =___	ለ.494 -37 =____	ሐ. 274 - 138 =____	መ. 849 - 238 =___

3. የአቤነዘር ቤተሰቦች በግቢያቸው ውስጥ የከተማ ግብርናን በመጠቀም 12 የጥቅል ጎመን ችግኝ፣10 የቆስጣ ችግኝ እና 11 የሰላጣ ችግኝ አትክልቶችን ተከሉ። በአጠቃላይ የአቤነዘር ቤተሰቦች ስንት የአትክልት ችግኞችን ተከሉ?

2. ባለፈው ዓመት በትምህርት ቤት የወላጆች ቀን ሲከበር ተማሪዎች ከወላጆቻቸው ጋር በመሆን 342 ችግኞችን ተከሉ።በዚህ አመት ደግሞ 560 ችግኞትችን ተከሉ። ከተተከሉት ችግኞች ውስጥ 105 ችግኞች አልፀደቁም። በሁለቱ አመታት ውስጥ ስንት ችግኞች ፀደቁ?

3. ተማሪዎች በዕረፍት ሰዓታቸው ከወላጆቻቸው ጋር በኢትዮጵያ ያሉ ታሪካዊ ቦታዎችን ለመጎብኘት ሄዱ።ከነዚህ ተማሪዎች ውስጥ 246ቱ ላሊበላን፣ 204ቱ አክሱምን እና 215ቱ ሶፍኡመር ዋሻን ጎበኙ።በአጠቃላይ ወደ ጉብኝት የሄዱ ተማሪዎች ብዛት ስንት ነው?

ምዕራፍ ሦስት

እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ማባዛት

3.1 እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን ክለሳ

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን መክለስ*

የቡድን ስራ 3.1

1. ያልተሟሉ ቁጥሮችን ፃፉ።

2. ባዶ ታውን ሙሉ።

ሀ. 10፣ 15፣ 20፣ _፣ _፣ _፣ _ 45

ለ. 10፣ 20፣ 30፣ _፣_፣_፣_80

ሐ.78፣77፣_ 75፣_ ፣_ ፣_

መ.99፣96፣93፣_፣87፣_፣_

3. የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቡድን በቡድን ሆናችሁ ከመምህራችሁ ጋር ተወያዩባቸው።

ሀ. ትልቁ ባለ አንድ ሆሄ ቁጥር ስንት ነው?

ለ. ትልቁ ባለ ሁለት ሆሄ ቁጥር ስንት ነው?

ሐ. ትልቁ ባለ ሁለት ሆሄ ቁጥር ሲቀነስ ትንሹ ባለ ሁለት ሆሄ ቁጥር ስንት ነው?

መልመጃ 3.1

1. ከታች የተሰጡትን ቁጥሮች በቅደም ተከተል ዘርዝሩ።

ሀ.ከ16 እስከ 23

ሐ.ከ63 እስከ 72

ለ.ከ81 እስከ 95

መ.ከ8 እስከ 17

2. ባዶ ታውን ሙሉ።

ሀ.5፣10፣15፣_፣ _፣ _፣ _ 40

ለ. 90፣ 80፣ 70፣ _፣_፣_፣_20

ሐ.67፣68፣_70፣_፣_፣_

መ.50፣47፣44፣_፣38፣_፣_

3.2 እስከ 20 ያሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛት

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *እስከ 20 ያሉ ቁጥሮችን በ2 ማባዛትን መረዳት*

የቡድን ስራ 3.2

1. በእያንዳዱ ሳጥን ውስጥ የሚገኙትን አፕሎች እና ኪሶች በመቁጠር የማባዛት ውጤቱን በባዶ ቦታው ላይ ሙሉ፡

ሀ.

2	2
2×2=__	

ለ.

3	3
3×2=__	

ሐ.

12	12
12×2=__	

2. በምሳሌው መሰረት ማባዛቱን በመደመር ግለፁ።

ሀ.3×2= 3+3 ሐ.13×2= ____

ለ.5×2= ____ መ.16×2= ____

አስተውሉ

- ቁጥሮችን በሁለት ማባዛት ማለት እጥፍ ማድረግ ነው።
- ማባዛትን በመደመር መግለፅ እንችላለን።

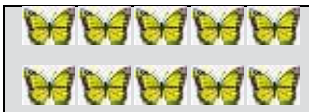
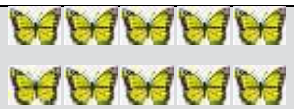
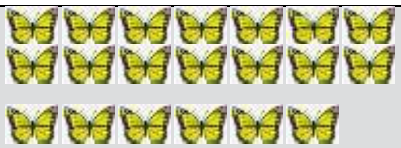
ምሳሌ

1. በእያንዳንዱ ሳጥን ውስጥ የሚገኙትን ሳይክሎች እና ቢራቢሮዎች በመቁጠር የማባዛት ውጤቱን በባዶ ታው ላይ ሙሉ።

ሀ.

		
3	3	6
3× 2 = 3+3 =6		

ለ.

		
10	10	20
10× 2 = 10+10=20		

2. በማባዛት የተቀመጡትን በመደመር ግለፁ።

ሀ.9×2= ___ ለ.13×2= ___

መፍትሔ

ሀ.9× 2 = 9+9 =18 ለ.13× 2 = 13+13 =26

3.የ11 እጥፍ ስንት ነው።

መፍትሔ

የ11 እጥፍ ማለት 11ን በ2 ማባዛት ማለት ነዉ።

11× 2 = 11+11 =22

መልመጃ 3.2

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች አባዙ።

ሀ.6×2= ___ ለ.10×2= ___

ሐ.16×2=___ መ.19×2= ___

2. በማባዛት የተቀመጡትን በመደመር ግለፁ።

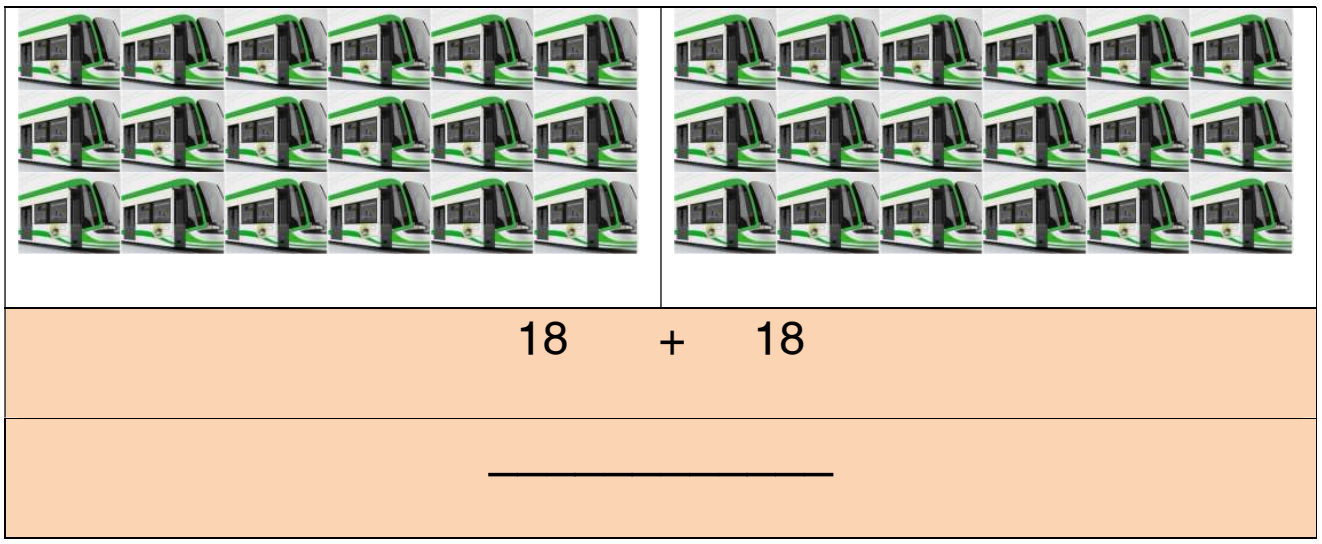
ሀ.7×2= __ ለ.14×2= ___

ሐ.17×2=___ መ.20×2= ___

3. የሚከተለውን ሰንጠረዥ አሟሉ።

×	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2									

4. መደመሩን በማባዛት ግለፁ።

3.3 እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን በ2 እና በ10 ማባዛት

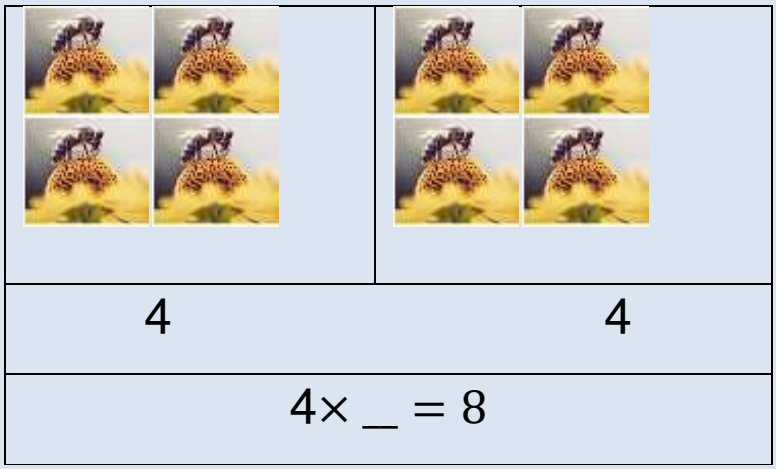
ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በ2 እና በ10 ማባዛትን መረዳት*

ተግባር 3.1

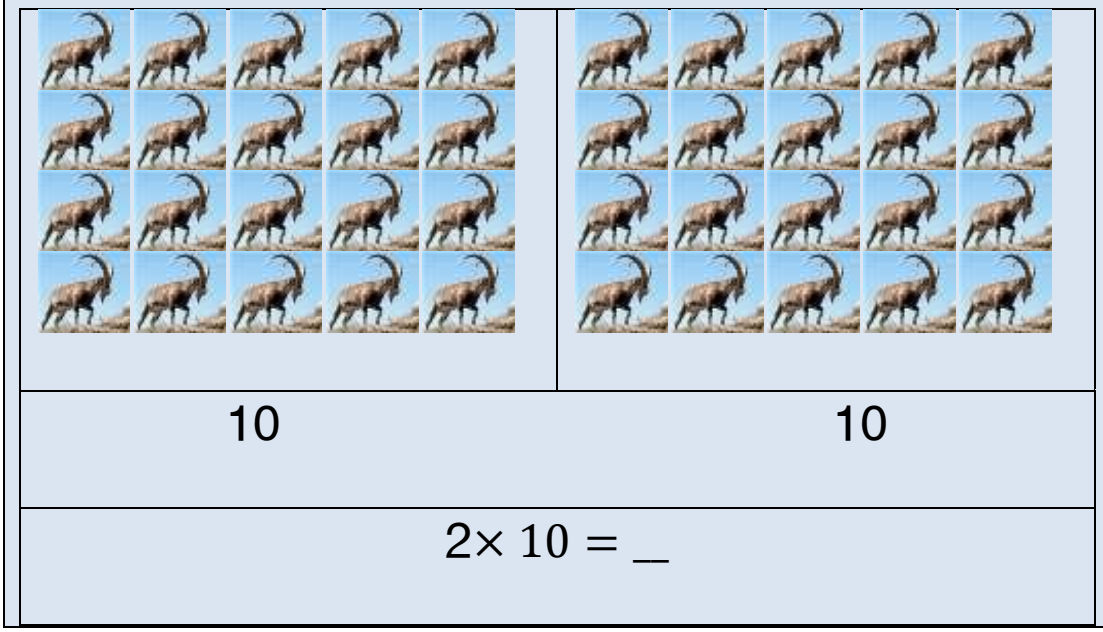
1. የሚከተሉትን ምስሎች በመመልከት ባዶ ቦታውን ሙሉ።

ሀ.

4	4
4× _ = 8	

ለ.

10	10
2× 10 = _	

አስተውሉ

✍በአስር የተባዙ ቁጥሮች መጨረሻቸው ዜሮ ነው። ✍የቁጥር

ምሳሌ

ሀ. □× 10 =400 ለ. □× 10 = 180

ሐ. □× 2 =188

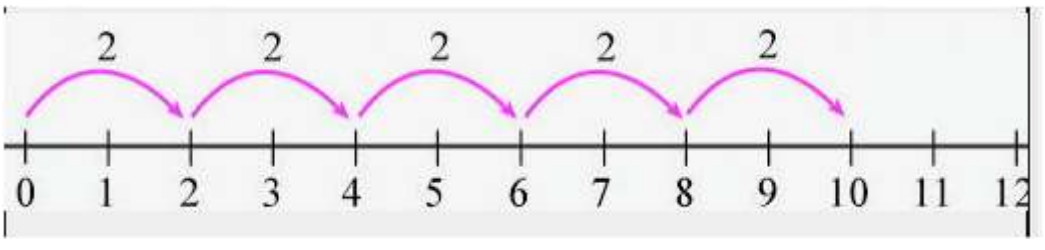
መፍትሔ

ሀ. 40 × 10 =400 ለ.18×

10 =180

ሐ. 94 × 2 =188

2. እስከ 10 ያሉ የሁለት ብዜቶችን በ2 እየዘለልን በቁጥር መስመር ስናስቀምጥ

3. እስከ 100 ያሉ የአስር ብዜቶችን በ10 እየዘለልን በቁጥር መስመር ስናስቀምጥ

መልመጃ 3.3

1. ሳጥኑን የሚወክሉ ሙሉ ቁጥሮችን ፈልጉ፡፡

ሀ. □ × 2 =146 ለ. □ × 2 =192

ሐ. □ × 10 =540 መ. □ × 10 =670

2. ከ30 እስከ 40 ያሉትን የሁለት ብዜቶች በሁለት እየዘለላችሁ በቁጥር መስመር ላይ አመልክቱ፡፡

3. ከ40 እስከ 90 ያሉትን የአስር ብዜቶች በአስር እየዘለላችሁ በቁጥር መስመር ላይ አመልክቱ፡፡

ከንዕሰ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- 3.4 እስከ 100 ያሉ ሙሉቁጥሮችን በ 0 እና 1 ማባዛት

ከንዕሱ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *እስከ 100 ያሉ ሙሉቁጥሮችን በ 0 እና በ1 ማባዛትን*

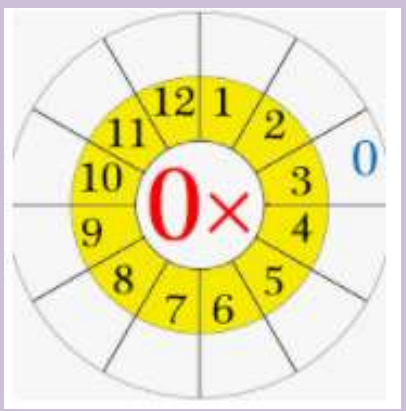

የቡድን ስራ

1. ምስሉን በማየት የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፡፡

   ሀ. ዜሮ በማባዛት ያለውን ልዩ ባህርይ ተወያዩበት፡፡

   ለ. ማንኛውም ሙሉ ቁጥር በዜሮ ሲባዛ ውጤቱ ምን ይሆናል?

2. ከስዕሉ ምን ተረዳችሁ? ከመምህራችሁ ጋር ተወያዩበት።

አስተውሉ

- ማንኛዉም ቁጥር በ0 ሲባዛ ብዜቱ 0 ነው።
- ማንኛውም ቁጥር በ1 ሲባዛ ብዜቱ ራሱ ቁጥሩ ነው።

ምሳሌ

1. የዜሮ ብዜት በቁስ ሲገለፅ

 ባዶ ቅርጫት	 ባዶ ቅርጫት	 ባዶ ቅርጫት	 ባዶ ቅርጫት
0	0	0	0
0 + 0 + 0 + 0 = 4× 0 = 0			

2. የዜሮ ብዜት በቁጥር ሲገለፅ

ሀ.0+0=2×0=0

ለ.0+0+0=3×0=0

ሐ.0+0+0+0=4×0=0

3. የአንድ ብዜት በቁሶች ሲገለፅ

የምትመለከቷቸው ቀይ ቀበሮዎች ናቸው። ብዛታቸው ደግሞ 4 ነው።

ስለዚህ 4×1 =4

4. የአንድ ብዜት በቁጥር ሲገለፅ

ሀ.5× 1=5

ለ.78×1=78

ሐ.100×1=100

መልመጃ 3.4

ባዶ ቦታውን ሙሉ።

ሀ. 9× 0 =__

ለ.44× 0 =__

ሐ. 21× 0 = __

መ.7× 1 =__

ሠ. 99× 1 =__

ረ. 34× _ =34

3.5 እስከ 100 ያሉ ቁጥሮችን በ3፣4፣5፣6፣7፣8 እና በ9 ማባዛት

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *ሙሉ ቁጥሮችን በ3፣4፣5፣6፣7፣8 እና በ9 ማባዛትን መረዳት*

ተግባር 3.2

የሚከተሉትን ቁጥሮች አባዙ።

ሀ.7×3=__ ለ.12× 4=__ ሐ.18 × 5=__

መ.50× 7=__ ሠ.11 × 8=__ ረ.27× 9=__

አስተውሉ

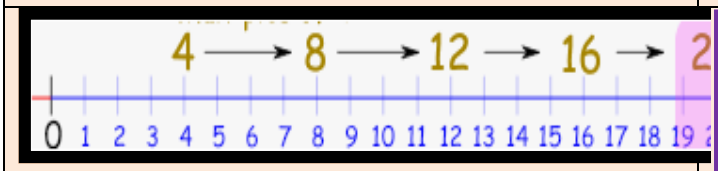
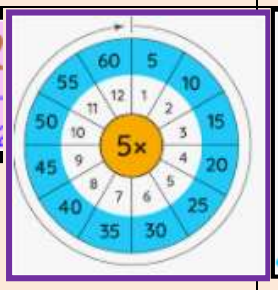
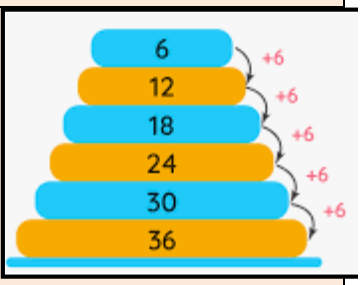
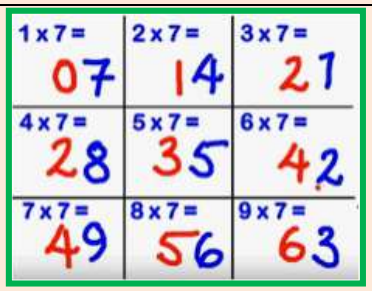
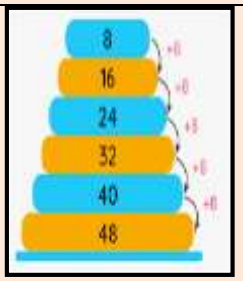
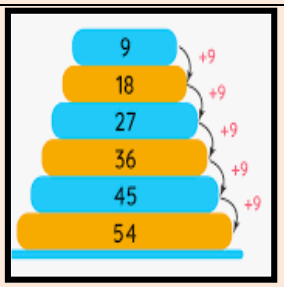
- **ባለ ሁለት ሆሄ ሙሉ ቁጥሮችን በባለ አንድ ሆሄ ሙሉ ቁጥር ሲባዙ**
  - ✓ **መጀመሪያ የአንድ ቤት ሆሄ አባዝቶ የሚገኘዉን ብዜት በአንድ ቤት መፃፍ**
  - ✓ **ቀጥሎ የአስር ቤት ሆሄን አባዝቶ ብዜቱ ባለ አንድ ሆሄ ከሆነ በአስር ቤት፣ብዜቱ ባለ ሁለት ሆሄ ከሆነ ደግሞ በአስርና በመቶ ቤት መፃፍ**
- **ባለ ሁለት ሆሄ ቁጥሮችን በባለ አንድ ሆሄ ቁጥር ማባዛት እንችላለን።**

ምሳሌ

1. ማባዛትን በቁሶች ስናስቀምጥ

		
6	6	6
6×3=6+6+6=18		

2. የ4፣5፣6፣7፣8 እና የ9 ብዜቶች በተለያየ መንገድ ሲገለፁ

የ4 ብዜት	የ5 ብዜት	የ6ብዜት
		
የ7 ብዜት	**የ8 ብዜት**	**የ9 ብዜት**
		

3. 31ን በ3 ስናባዛ

በቅድሚያ የአንድ ቤትን ማባዛትና ውጤቱን በአንድ ቤት መፃፍ 3× 1 =3	በመቀጠል የአስር ቤትን ማባዛትና ውጤቱን በአስር ቤት መፃፍ 3× 3 =9
31 ×3 3	31 ×3 93
31× 3 =93	

4. 23ን በ4 ስናባዛ

በቅድሚያ የአንድ ቤትን ማባዛትና ውጤቱን በአንድ ቤት መፃፍ 4× 3 =12 አንድ አስርና 2 አንዶች ስለዚህ 2ን ፅፈን 1ን እናስቀራለን	በመቀጠል የአስር ቤትን ማባዛት 4× 2 =8 ከዚያም 8ን ከቀሪው ጋር መደመር 8+1 = 9 ውጤቱን በአስር ቤት መፃፍ
1 አለኝ 23 ×4 _2	23 ×4 92
ስለዚህ 23× 4 =92	

መልመጃ 3.5

1.የሚከተሉትን አባዙ።

ሀ.13× 3=_____ ለ.12× 5=_____

ሐ.13× 8=_____ መ.56× 4=_____

ሠ.98× 6=_____ ረ.84 × 7=_____

ሰ.11× 9=_____ ሸ.24× 8=_____

3.6 የቃላት ፕሮብሌሞች

ከንዑስ ርዕሱ የሚጠበቅ የመማር ብቃት፡

- *እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን በዕለት ተዕለት ህይወታቸው ውስጥ ቁላት ፕሮብሌሞች ማባዛትን መተግበር*

የቡድን ስራ 3.4

1. ከ1ኛ እስከ 8ኛ ክፍል ላሉ ተማሪዎች የመፅሐፍ ሽልማት ተዘጋጀ። በእያንዳንዱ የክፍል ደረጃ የሚሸለሙ ተማሪዎች ብዛት አራት ቢሆኑ ስንት የሽልማት መፅሐፍት ያስፈልጋሉ?
2. በአንድ ትምህርት ቤት መማሪያ ክፍል ውስጥ 20 ዴስኮች ይገኛሉ። በእያንዳንዱ ዴስክ ላይ ሁለት ተማሪዎች ቢቀመጡ በአጠቃላይ በክፍሉ ውስጥ ስንት ተማሪዎች ይገኛሉ?

ምሳሌ

1. በአንድ ክፍል ውስጥ 4 ቡድኖች አሉ። በእያንዳንዱ ቡድን ውስጥ 5 ተማሪዎች ቢኖሩ በአጠቃላይ በክፍሉ ውስጥ ስንት ተማሪዎች አሉ?

መፍትሔ

ቡድኖቹ አምስት አምስት ተማሪዎች ስለሚይዙ

=5 + 5 + 5 + 5

= 4×5

=20

2. በአንድ ትምህርት ቤት ውስጥ የሚገኙ ተማሪዎች የትምህርት ቤቱን ማህበረሰብ ከኮሮና ቫይረስ ለመጠበቅ 12 የእጅ መታጠቢያዎችን በ6 የተለያዩ ቦታዎች ላይ ቢያስቀምጡ በአጠቃላይ በትምህርት ቤቱ ውስጥ ስንት የእጅ መታጠቢያዎች ይገኛሉ?

መፍትሔ

12 የእጅ መታጠቢያዎች በ6 የተለያዩ ቦታዎች

12+12+12+12+12+12

=12 x 6

=72

3. በአንድ የመኪና መሸጫ ውስጥ 36 የቤት መኪናዎች አሉ።

የእያንዳንዳቸዉ መኪኖች የእግር ጎማ ብዛት 4 ቢሆን በአጠቃላይ የመኪናዎች የእግር ጎማ ብዛት ስንት ነዉ?

መፍትሔ

እያንዳንዱ የቤት መኪና 4 ጎማዎች ስላሉት

36+36+36+36

=4×36

=144

መልመጃ 3.6

1. ወ/ሮ አሚና 4 ተማሪ ልጆች አሏት። እያንዳንዳቸዉ ስምንት የመማሪያ ደብተሮች ያስፈልጋቸዋል። ወ/ሮ አሚና በአጠቃላይ ስንት ደብተሮች ያስፈልጓቸዋል?
2. አንድ ባለ ሱቅ በአንድ ቀን 9 ኪሎ ግራም ስኳር ሸጠ። የአንዱ ኪሎ ግራም ስኳር ዋጋ 28 ብር ቢሆን በአጠቃላይ ባለ ሱቁ በአንድ ቀን ስንት ብር ሸጠ?

3. አቶ ሄኖክ 7 የፓፓያ ችግኝ መደቦች አሉት። በእያንዳንዱ መደብ 43 የፓፓያ ችግኞች ተከለ። አቶ ሄኖክ በአጠቃላይ ስንት የፓፓያ ችግኞች ተከለ?

4. በአንድ ትምህርት ቤት የሚገኙ 40 የሁለተኛ ክፍል ተማሪዎች ከወላጆቻቸዉ ጋር በመወያየት ለተቸገሩ አረጋዉያን ለመደገፍ አምስት አምስት ብር አዋጡ። አረጋዉያንን ለመደገፍ ተማሪዎች በአጠቃላይ ስንት ብር አዋጡ?

የምዕራፍ ሶስት ማጠቃለያ

- ቁጥሮችን በሁለት ማባዛት ማለት እጥፍ ማድረግ ነዉ።
- ማባዛትን በመደመር መግለፅ እንችላለን።
- በአስር የተባዙ ቁትሮች መጨረሻቸዉ ዜሮ ነዉ።
- የቁጥር መስመርን በመጠቀም ከ0 ጀምረን በ2 እየዘለልን ስንቆጥር የ2 ብዜቶችን እናገኛለን።
- የቁጥር መስመርን በመጠቀም ከ0 ጀምረን በ10 እየዘለልን ስንቆጥር የ10 ብዜቶችን እናገኛለን።
- ማንኛዉም ቁጥር በ0 ሲባዛ ብዜቱ 0 ነዉ።
- ማንኛዉም ቁጥር በ1 ሲባዛ ብዜቱ ራሱ ቁጥሩ ነዉ።
- ባለ ሁለት ሆሄ ሙሉ ቁጥሮችን በባለ አንደ ሙሉ ቁጥሮች ስናባዛ መጀመሪያ የአንድ ቤት ሆሄን አባዝቶ የሚገኘዉን ብዜት በአንድ ቤት መፃፍ፣ቀጥሎ የአስር ቤት ሆሄን አባዝቶ ብዜቱን በአስርና በመቶ ቤት መፃፍ ይገባናል።
- ባለ ሁለት ሆሄ ቁጥሮችን በባለ አንድ ሆሄ ቁጥር ማባዛት እንችላለን።

የምዕራፍ ሶስት ማጠቃለያ መልመጃ

☞ዓረፍተ ነገሩ ትክክል ከሆነ እውነት ትክክል ካልሆነ ሀሰት በማለት መልሱ።

1. ማንኛውም ቁጥር በ0 ሲባዛ ብዜቱ 0 ይሆናል ።
2. ማንኛውም ቁጥር በ1 ሲባዛ ብዜቱ ራሱ ቁጥሩ ይሆናል።
3. ቁጥሮችን በ2 ማባዛት እና እጥፍ ማድረግ እኩል ናቸዉ።
4. ማንኛውም ቁጥር የ10 ብዜት ሊሆን ይችላል።
5. ባለ 2 ሆሄ ቁጥርን በባለ አንድ ሆሄ ቁጥር ማባዛት ይቻላል።

☞ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛዉን መልስ ምረጡ።

1. ከሚከተሉት ቁጥሮች ዉስጥ የ10 ብዜት የሆነዉ የቱ ነው?

ሀ. 200 ለ.406

ሐ. 852 መ.126

2. ከሚከተሉት ቁጥሮች ዉስጥ የ2 ብዜት የሆነዉ የቱ ነው?

ሀ. 11 ለ.12

ሐ. 15 መ.1

3. $8 \times 34 =$ _____

ሀ. 42 ለ. 56

ሐ. 252 መ. 272

4. ትክክል ያልሆነዉ የቱ ነዉ?

ሀ. $4 \times 10 = 40$ ለ. $30 \times 0 = 0$

ሐ. $12 \times 12 = 144$ መ. $40 \times 1 = 1$

☞የሚከተሉትን ጥያቄዎች በትዕዛዙ መሰረት መልሱ።

1. የሚከተሉትን አባዙ።

ሀ.	ለ.	ሐ.	መ.	ሠ.	ረ.
12	11	28	83	99	76
×3	×7	×5	×6	×9	×8
= ___	= ___	= ___	= ___	= ___	= ___

2. ሰንጠረዡን ሙሉ።

×	3	4	5	6	7	8	9	10
9								
13								
34								
78								
97								

3. በአንድ ቤተ-መፅሐፍት ዉስጥ 4 የመፅሐፍ መደርደሪያዎች አሉ።እያንዳንዳቸዉ መደርደሪያዎች 79 መጻሕፍን የመያዝ አቅም አላቸዉ።በመደርደሪያዎች ላይ በአጠቃላይ ስንት መፃሕፍቶች አሉ?

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ትምህርት ቢሮ